

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด  
เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

## จิตถึงธรรมชาติแล้วไม่ตาย

เมื่อวานนี้ทองคำได้กิโหลหนึ่ง ดอลลาร์ได้ ๖ ดอลลาร์ นั่งไม่มีอะไรกั่วงนอน อย่างแฉะ ผองที่วานั้น เรายังจำชื่อมันได้ ชื่อแฉะผอง อยู่กุฎิเล็ก ๆ อยู่ในกุฎิมันง่วง ว่างั้น นั่งภาวนา ไปมันง่วงเลยออกมาข้างนอก เป็นแฉะเล็ก ๆ อีกเหมือนกัน อีกพักหนึ่ง ออกมาแฉะผอง ข้างนอกมาตัดสันดานมัน ตัดสันดานความง่วง เลยออกมานั่งข้างนอก นั่งหมั่น ๆ เลย เพื่อจะมันง่วงก็ให้มันตกลงนี้ ว่างั้น นึกว่ามันจะกลัวตก มันจะไม่ง่วงไปนั่งที่นั่น ฟังเสียงต๊อบ เอ้ มันยังงัย เจียบ ๆ ทั้ง ๆ ที่เจียบ ๆ อยู่ที่ห้วยทราย เราก็นั่งอยู่คนเดียวเจียบ ๆ กลางคืนนั่งภาวนา เพราะฉะนั้นจึงได้ยิน เพราะมันส่งต๊อบ เสียงต๊อบ เอ้ มันเสียงอะไรเหมือนอะไรตกน้ำ เรายังไม่มานฟังเสียงพุ่มพิม ๆ มันอะไรอีกนะ

ได้ยินเสียงคน แล้วได้ยินเสียงไม่ขาดวรรคขาดตอน เอ๊ะ มันเรื่องอะไรน้ำ เราก็เลยลงจากกุฎิเราไป ต้อม ๆ ไป ไปเจียบ ๆ ไม่มีไฟ มันทำอะไรกันนี้ รุมกันอะไรเรายังนั้น ที่มันตกกุฎิ แฉะผอง นั้น เราเดินไป มันรุมกันอะไร มาทำอะไร ว่า แฉะผอง ตกกุฎิ เพราะอะไร มันถึงตก นี่ละถึงได้ทราบเรื่องแฉะผองตัดความง่วง ความง่วงก็ตัดแฉะผอง คือแฉะผองตัดความง่วง อยู่ในห้องมันง่วง ตัดความง่วงออกมานั่งอยู่ข้างนอก เพื่อมันจะได้กลัวตกมันไม่ง่วง มานั่งนั้นง่วง ความง่วงตัดแฉะผองใส่เสียบต๊อบเลย

อย่างนั้นละเวลามันง่วงมันง่วงจริง ๆ นะ เวลาอายุยังหนุ่มยังน้อยนี้ง่วงมากกินมาก เพราะฉะนั้นนักภาวนาจึงต้องตัดทางร่างกายลงมากทีเดียว สำหรับเราเองนี่เด่นว่างั้นเออะ คือร่างกายมันมีกำลัง พอร่างกายมีกำลังขึ้นมันก็ไปทางกิเลสไปเสีย มันไม่ไปเสริมธรรมนะ ถ้าร่างกายมีกำลังไม่เห็นเสริมธรรม พอมีกำลังก็แหวกแนวไปอย่างนั้น เพราะฉะนั้นจึงต้องได้ตัดกันอยู่ตลอด ทีนี้พอร่างกายมันอ่อนลง ธรรมก็ค่อยขึ้น ๆ นั้นเป็นอย่างนั้นนะ เพราะฉะนั้นถึงยอมอดยอมทุกขยอมลำบาก เพราะผลที่ต้องการมีอยู่อย่างนั้น ธรรมดาใครจะอยากอด อดข้าวอดน้ำ มันเป็นทุกข์ทั้งนั้น ก็จำต้องอดต้องทนเอา

อาหารตามโลกเขานิยมกันว่าเป็นอาหารดี มีแต่เครื่องเสริมทั้งนั้น เครื่องเสริมกิเลส ทีนี้เมื่อเวลามันเป็นอย่างนั้นแล้ว มันก็ต้องมีแต่เครื่องตัดกัน อาหารก็ต้องพอยังชีวิตให้เป็นไป เรื่องรสชาติจึงไม่สำคัญ สำหรับผู้ต้องการอรรถธรรมล้วน ๆ แล้ว จิตจะมุ่งต่อธรรม หนักอยู่ในธรรม ทุกสิ่งทุกอย่างทนเพื่อธรรม ๆ ทั้งนั้น มันก็พออดพอทนกันไป ทุกข์

ยากขนาดไหนก็พอทน คือการอดอาหารนี้มันดีทางการหลับนอน ไม่ง่วง เริ่มตั้งแต่คืนแรก ไปแล้วความง่วงรู้สึกจะเบา พอคืนที่สองมาเบามาก พอคืนที่สามแทบว่าไม่มี เเสบไปเลย นั่งเท่าไร ทำความเพียรเท่าไร ความง่วงก็ไม่กวน นี่มันก็เห็นผลอย่างนี้ สะดวกในการ ประกอบความเพียร แล้วก็สะดวกทางอารมณ์ด้านจิตใจไม่คิดมากไป เพราะมันฟังเสียง ธรรม ธรรมดีเข้า ๆ มันฟังเสียงธรรม

มันได้ผลหลายทาง ความง่วงก็ไม่มี ถ้าง่วงได้อดสองคืนขึ้นไปแล้วไม่มีละความง่วง อดถึงสองวันไปแล้ว สามวันสี่วันไปแล้วไม่มีเลย ทั้ง ๆ ที่นอนมากนี่ พอเราอดอาหารมาก ๆ นี้นอนเพียง ๒ ชั่วโมงพอแล้วคืนหนึ่ง เท่านั้น ไม่ง่วงเลย ที่นี้สนุกทำความเพียร เนอะมันก็ดี ไปทางหนึ่ง เพราะฉะนั้นจึงต้องทน ในวัยอายุยังหนุ่มยังน้อยนี้ต้องทนต้องฝึกกันเต็ม เหนียว ไม่เอาอย่างนั้นไม่ได้ ความอดนอนนี้มันดีทางสติด้วย สติก็เริ่มดี ๆ ขึ้นเรื่อย สติดี เพราะสติเป็นพื้นฐานสำหรับรักษาจิตไม่ให้แยบออก เป็นพื้นฐานรักษาจิต จิตเมื่อได้รับการรักษาแล้วก็ไม่มีภัยเข้ามาเกี่ยวข้อง ก็ค่อยสงบเย็นลง ๆ เป็นอย่างนั้นนะ

เดี๋ยวก็แสดงขึ้นมาแปลก ๆ ต่าง ๆ สงบลงไปแล้วยังมีแปลก ๆ ต่าง ๆ พุดไม่ถูก แต่ก็ รู้อยู่ในใจ มีสว่างไสวมีอะไรแปลกประหลาดและอัศจรรย์ขึ้นมาเรื่อย ๆ ละเอียดเท่าไรยิ่ง แสดงความแปลกประหลาดจากใจดวงนี้นะ แต่ก่อนถูกปิดอยู่ด้วยมูตรด้วยคุณคือกิเลส ตัณหา มันไม่มีเวลาจะแสดงความแฉะแฉะออกมาได้ ก็มีแต่กิเลสแสดงฤทธิ์เดช ฤทธิ์เดช ของกิเลสเราก็เห็นทั่วโลก เป็นยังงี้ดูเอา ใครว่าใครมีความสุขในโลกนี้ ชี้นิ้วเลย อย่างนี้ละ เรา เอานี้ยันกัน พุดอย่างชัด ๆ อย่างนี้ละเรา มันประจักษ์อยู่ในนี้จะให้พุดว่าอย่างไร ถ้าไม่ พุดตามที่มันประจักษ์

ลองอันนี้ได้เต็มเหนี่ยวแล้วหมด ทุกข์ในโลกนี้ไม่มีเลย ไม่มีที่ไหน ก็ไม่มีที่หัวใจทุกข์ ที่ไหนจะมี มันทุกข์ที่หัวใจต่างหาก ทุกข์มากทุกข์น้อยมารวมอยู่ที่หัวใจ คับแคบตีบตันอยู่ที่หัวใจทั้งนั้น เพราะใจนี้มันกว้างเอาตั้งแต่เรื่องพื้นเรื่องไฟเข้ามาเผา ด้วยความคิดความ ประุ่งต่าง ๆ เข้ามาเผา ๆ เรื่อย ๆ หาความสงบไม่ได้ ก็กวนตลอดเวลา เป็นทุกข์ตลอด ไม่ว่าชาติชั้นวรรณะหรือฐานะสูงต่ำอะไรก็ตาม ไม่มี ความหมายทั้งนั้น กิเลสเหยียบได้หมด แหกไปหมด กิเลสเหยียบไม่ได้แต่ธรรม นั้นละธรรมจึงเหนือโลก ๆ ตลอดมา

ที่นี้จิตของเรานั้นว่ารุ่นชุ่นมั่วตลอดเวลา จึงไม่ทราบว่าจะสุขอยู่ที่ไหน โลกกว้าง แส่นกว้าง จะหวังความสุขกับสิ่งนั้นสิ่งนี้ ไปที่ไหนมันก็ไม่มีความสุข เพราะใจมีแต่ความทุกข์ แล้ว แสวงหาความทุกข์มาใส่ตัวเองอีกด้วย คิดเรื่องนั้นเรื่องนี้มีแต่เรื่องกองทุกข์ สุดท้ายโลก กว้างแสบกว้างก็มารวมอยู่ที่หัวใจดวงเดียว คับแคบตีบตันอันตั้งอยู่ที่ใจดวงเดียว เป็นทุกข์

ทั้งวันทั้งคืนยืนเดินนั่งนอน บางคืนนอนไม่หลับ ลงคิดมาก ๆ นอนไม่หลับ นั้นเห็นไหมล่ะ  
มันกวนใจ มันอยู่ที่ใจ

จำให้ตึนะ พุทธศาสนาสอนลงที่ใจ จุดแห่งมหันตทุกข์และจุดแห่งบรมสุขอยู่จุดเดียวคือใจนี้เท่านั้น เพราะฉะนั้นจึงต้องสอนให้ชำระจิตใจ อย่าไปชำระภายนอก ไม่มีอะไรเป็นความหมาย อันนั้นเพียงอาศัยไปวันหนึ่งคืนหนึ่งเท่านั้นสิ่งภายนอก พอเหยียวยากันไปขอให้ใจได้รับการบำรุงด้วยอรรถด้วยธรรมเถิด สิ่งเหล่านั้นจะไม่มากวนเราเลย มีแต่ใจไปเที่ยวกวนต่างหากนะ พอใจได้อาหารหล่อเลี้ยงได้แก่ธรรมเครื่องหล่อเลี้ยงให้สงบแล้ว ใจก็ไม่ติดไม่ตื่น มันก็ไม่ออกไปหาพินหาไฟก็ไม่ทุกข์ ที่นี้ใจก็สงบเย็นเข้า ๆ ที่รวมแห่งความทุกข์ทั้งหลายที่ว่ามันมีอยู่ทางโน้นทางนี้ มันมีจากใจนี้แหละไปเที่ยวคิดเที่ยวปรุงนะ พอใจหดเข้ามาทุกข์ก็หดเข้ามา หดเข้ามาที่นี้ก็มี ความสงบ เป็นสุขละซี เย็นอยู่ที่นั่น ที่นี้ก็ค่อยเด่นขึ้น ๆ เออ ความสุขมันปรากฏที่นี้นะ แน่ะเอาแล้วนะเริ่มเห็นแล้ว เราก็อหามาแทบล้มแทบตายตั้งแต่วันเกิดมา ก็ไม่เห็นความสุขที่เด่นชัดที่ไหน ฟังมาปรากฏในเวลาจิตสงบนี้เท่านั้น นั่นเริ่มจับจุดได้ จากนั้นก็พยายาม

เรื่องเบื้องต้นที่เราฝึกหัดนี้ เรื่องของกิเลสนี้รุนแรงมากนะ ให้พี่น้องทั้งหลายจำเอาไว้ มันจะไม่ยอมให้เราสงบ หรือเราบริกรรมคำนี้ ๆ มันจะคอยตีออก คำบริกรรมที่เป็นน้ำดับไฟที่ไม่ให้ใจคิดมากนี่นะ คือคำบริกรรมนี้เอาไปทับไม่ให้มันคิดเรื่องกิเลส ให้คิดเรื่องของธรรม คิดเรื่องของธรรมก็เป็นน้ำดับไฟ จิตสงบลง ๆ ที่นี้กิเลสมันตีออก มันอยากคิดอยากปรุงเป็นกำลัง ประหนึ่งว่าดับหัวอกโน่นนะ ฟังให้ตีคำนี้ คือมันดันเราถึงขนาดนั้น มันอยากคิดอยากปรุง ถ้าได้คิดแล้วเหมือนจะเหาะเหินเดินฟ้านะ คิดแล้วจม ทั้ง ๆ ที่คิดแล้วจมมันก็พอใจคิด เพราะกิเลสหลอกให้คิด อยากคิดอยากปรุง

เราก็บังคับเอาอย่างหนัก เอ้ามันอยากคิดไปแค่นั้น ตั้งหน้าสู้ความอยากคิดที่นี้ด้วยคำบริกรรมของเรา มันอยากคิดมากเท่าไร คำบริกรรมนี้ให้หนาแน่นเข้า ถีบเลย คำว่าถีบได้แก่สติจ่อปั๊บ ที่นี้เมื่อสติจ่อ สติมีกำลัง จิตก็คิดข้างนอกไม่ได้ก็สงบ ๆ นี่ละจิตเบื้องต้นที่ฝึก กระแสของความคิดปรุงนี้รุนแรงมากนะ ดังที่หลวงตาเคยพูดให้ฟัง น้ำตา ร่วง ๆ นั่นคือคิดปั๊บ คือตั้งสติปั๊บล้มผล็อย ๆ เพราะอำนาจของอารมณ์ของกิเลสมันเอาล้มนะ คิดไปทางมันไปเจียบ นี่มันรุนแรงขนาดนั้น

แต่อย่างไรก็อย่าลืมน่าไม่มีอะไรเหนือธรรม เอ้า กิเลสหนา ธรรมต้องหนา ชัดกัน มีวันหนึ่งเวลาหนึ่งจนได้จะเห็นพิษภัยของมัน และเห็นคุณค่าของการฝึกกรรมฐาน ใจสงบต่อไปก็เห็นไปเรื่อย ๆ พอจิตยุ่งเหยิงวุ่นวาย เอ้ วันนี้อันนี้จิตทำไม่ยุ่งมาก ต้องพักจิตให้ได้ เข้า

มาพักจิต สงบอารมณ์ พอสบายแล้วประกอบหน้าที่การงานได้ เป็นอย่างนั้นนะ นี่ละการฝึกจิต จิงว่าจุดแห่งความทุกข์ทั้งหลายในสามแดนโลกธาตุมาอยู่ที่จิตแห่งเดียว สุขทั้งหลายก็เหมือนกัน มารวมอยู่ที่จิตแห่งเดียวนี้นั่น เพราะฉะนั้นท่านจึงสอนให้ฝึกฝนอบรมจิตใจเหล่านั้นเป็นแต่เพียงอาศัยเขาไป อย่าลืมน้อมส้อมตัวก็แล้วกัน ให้พยายามรักสงวนจิตใจของตนที่จะรับความสุขนี้ไว้ได้ ก็คือการรักสงวนจิตรักษาจิต แล้วความสุขจะเกิดขึ้น ถ้าไม่รักษา มีแต่ความทุกข์เผาตลอด

เวลาฝึกไปๆ นานเข้าๆ ก็ฟังแต่ว่าฝึกไปเป็นไร บำรุงรักษาจิตตลอดเวลา ที่นี้ข้าศึกศัตรูที่มันจะเกิดขึ้นภายใน ผลักดันให้คิดเรื่องนั้นเรื่องนี้ มันก็สงบตัวลง เพราะธรรมตีมันไว้ๆ ต่อไปมันก็สงบ ที่นี้พอสงบพอเป็นรากเป็นฐานได้แล้วอยู่ที่ไหนสบายหมดนะ อยู่ไหนสบายเพราะจิตไม่คิดไม่ปรุงยิ่งกว่าธรรม ธรรมทำงานตลอดเวลา คิดเช่น บริกรรมพุทโธ ก็ให้อยู่กับพุทโธ เรานึกคำบริกรรมใดให้อยู่กับนั้นด้วยสติๆ ต่อไปก็เย็นไปเรื่อย เวลามันเย็นแล้วจิตมีที่อยู่ที่อาศัย อยู่ที่ไหนสบายหมดนะ นั่งอยู่ต้นไม้ ภูเขาที่ไหนเย็นไปหมด มันเย็นที่ใจไม่ได้เย็นอยู่ที่อื่น

ให้จำไว้สำหรับการรักษาจิตใจเรา ต้องรักษาด้วยธรรมของพระพุทธเจ้าเท่านั้น นอกนั้นไม่มีทาง เอาอะไรมารักษาลับหายหมดเลย เหมือนเอาไฟจ่อเชื้อไฟ เผาเหล็กๆ เรื่องของจิตคิดนี่คิดเพื่อหาพินหาไฟทั้งนั้น ต้องให้คิดทางด้านอรรถด้านธรรมซึ่งเป็นน้ำดับไฟ แล้วก็สงบเย็นๆ เย็นมากเท่าไรที่นี้โลกกว้างแสนกว้างจะมาอยู่ที่นี้ละความสุข ที่ไหนไม่อยู่เลย มาอยู่ที่นี้ๆ ที่นี้พอความทุกข์ยับเยิบขึ้นมามันก็รู้ อ้าวนี้ความคิดขึ้นมา กวนนี้แล้ว ขึ้นที่นี้ นะมันก็รู้ที่นี้อีกแหละ ที่นี้มันก็ไม่ไปยุ่งกับอะไรภายนอก มันก็จ่อลงที่ข้าศึกเกิด แล้วก็สงบลง นี่วิธีการอบรม ให้ท่านทั้งหลายจำเอาไว้

นี้ได้ทำมาแล้วด้วยความแน่ใจทุกอย่าง การสอนจึงไม่มีคำว่าผิดพลาด คือไม่มีสงสัยในการสอนเลย ผิดก็เป็นครูเป็นอาจารย์สอนเรามาแล้ว สอนคนอื่นว่าสิ่งนั้นผิดอย่าทำ เพราะเราโดนมาแล้ว อะไรที่ผิดพูดออกมาปั๊บเตือนทันทีเลย อันนั้นผิด บอกแล้ว ที่นี้ทางนั้นก็ไม่ได้ เข้ามาทางถูก เตือน เปิดทางถูกให้มันก็ไป เป็นอย่างนั้นนะ เรื่องครูอาจารย์สำคัญมาก จิตตภาวนาต้องเป็นครูเป็นอาจารย์ที่มีหลักมีเกณฑ์สั่งสอนเป็นอันดับหนึ่ง จากนั้นครูบาอาจารย์ที่พอได้หลักได้เกณฑ์บ้างแล้วสอนก็ไม่ค่อยผิดพลาด ไม่เหมือนคนที่ไม่รู้ แยกแต่คัมภีร์มาสอนเฉยๆ ไม่ว่าเขาว่าเราผิดพลาดได้ทั้งนั้น

คนใช้วิ่งเข้ามาหา ไ้เราไม่ได้เป็นหมอแต่เสกสรรปั้นยอตตัวว่าเป็นหมอ ยกยาทั้งหีบทั้งตู้มันใส่คนไข้ เลยตายเลย ที่นี้หมอที่เรียนหลักวิชาความรู้มาเต็มภูมิของหมอแล้วนี่ พอ

คนไข้เข้ามาถามเรื่องอะไรๆ นี่ทราบทันที ไม่ต้องเอามาทั้งตู้ยา หยิบมาหลอดหนึ่งเข็มหนึ่ง  
 เหมาะแล้วใส่ปั๊มเข้าไปเลยไม่เอามาก หายโรคเลย นี่ละวิธีการสอนเหมือนกันนี่เอง เหมือน  
 หมอรักษาคนไข้ นั่นแหละ ถ้าหมอสักแต่เชื่อว่าหมอ ทำให้คนไข้ตายได้ ยกยาทุ้มกันทั้งหีบ  
 ทั้งตู้เลย ตายได้ ถ้าเป็นหมอแล้วยกมาเฉพาะที่จำเป็น พอฟังเสียงหรือตรวจดูเรียบริ้อยว่า  
 นี่เป็นโรคอันนั้นๆ ใส่ปั๊มเข้าไปเลย หาย

อันนี้พอผู้บำเพ็ญมาแล้วให้ฟังเท่านั้น จิตเป็นยังไงๆ นี่ อาจารย์นี่เท่ากับหมอแล้ว  
 เล่าให้ฟังยังไงๆ แล้วคอยแนะไปทางที่ถูก อันไหนผิดบอก ๆ ๆ ก็ก้าวเดินเรื่อยไปได้ เป็น  
 อย่างนั้น การแนะนำสั่งสอนทางด้านจิตตภาวนาจึงเป็นของสำคัญมากที่สุด ด้วยเหตุนี้ผู้  
 แนะนำสั่งสอนจึงควรมีหลักใจทางด้านจิตตภาวนา จะสอนภาวนาได้โดยถูกต้องเป็นลำดับ  
 ลำด่าไป เวลาสอนถูกต้องแล้วจิตก็ก้าวเดินได้สะดวก ราบรื่นๆ นั่นต่างกันอย่างนั้นนะ นี่  
 สอนพูดจริงๆ พูดอย่างอาจหาญเลยเถียว ว่าที่สอนไปนี้ไม่ผิด ว่างั้นเลย เพราะทั้งผิดทั้งถูก  
 เรามั่นสมบุกสมบันมาแล้ว ผิดถูกประการใดก็ได้รับคำตักเตือนจากครูบาอาจารย์มาแล้ว  
 มาปฏิบัติเป็นผลขึ้นมาๆ ที่นี้ความผิดก็เป็นครูอันหนึ่ง ความถูกก็เป็นครูอันหนึ่ง อันใด  
 ผิดสอนคนอื่นก็สอนได้ง่าย อันใดถูกสอนคนอื่นก็ง่าย เพราะเจ้าของผ่านมาทั้งสองแล้ว มี  
 แต่สะดวกสบาย

เออ พอพูดเรื่องนี้แล้วเราก็ระลึกได้ที่ว่า เณรผองแกตกกุฎ ก็กุฎหลังนั้นละมันจะ  
 เป็นยังไงไม่รู้ละ มีเณรหนึ่งภาวนาผาดโผนอยู่นะเณรนี่นะ ตอนนั้นเราไปพักห้วยทราย ไป  
 พักชั่วคราวไม่ได้นานนัก ประมาณสักอาทิตย์เราไปห้วยทราย พอไปนี่ก็เณรนั้นละขึ้นมากับ  
 พระองค์หนึ่งขึ้นมา ขึ้นมาหาเราเรามาถึงที่แรก มากี่มาแล้วเรื่องภาวนาให้ฟัง เล่านี้อาจหาญ  
 นะ

นี่ละคำว่าอาจหาญคือมันเป็นขึ้นมาจากจิต จิตมันรู้มันก็อาจหาญละซิ มาเล่าให้ฟัง  
 เล่าแปลก ๆ ต่าง ๆ พูดไปอย่างไม่สะทกสะท้านนะ พูดอย่างอาจหาญ เราก็นั่งฟัง ปล่อยให้  
 แกเล่าไปเรื่อย คือแกจะขอเล่าภาวนาให้ฟัง เราก็เปิดทางแล้วให้แกเล่า ที่นี้เวลาแกเล่า แก  
 เล่ายังไงเราก็ฟังละซิ เล่า โอ้ย อย่างอาจหาญชาญชัยนะ ดีไม่ดีแกเล่าไปถึงคนนั้นปรารธนา  
 นั้นคนนั้นปรารธนา นี้ เรื่องของคนนั้นเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ไปเรื่อย ๆ แล้วก็รู้แปลก ๆ ต่าง ๆ  
 ไป เอ้า เล่าให้จบ บอกแกให้แกเล่าให้จบ โอ้ย.เล่าพิสดารมากอยู่นะ ถ้าหากว่าคนไม่เคยได้  
 ฟังทั้งตื่นตื่นทั้งเชื่อด้วยโดยไม่มีข้อแม้ เชื่อทะลุไปเลย ถ้าตกหลุมก็ตกไปด้วยกันเลยว่างั้น  
 เถอะนะ พอแกเล่าให้ฟังจบลงไปแล้ว

หลวงตา เราได้บอก แล้วที่เป็นมาอย่างนี้มีใครคอยเสริมคอยเตือนอะไร ๆ โหม  
เราถาม

สามเณร ไม่มี

หลวงตา มีผู้คอยเตือนตรงนั้นตรงนี้บ้าง แล้วเสริมว่าถูกต้องดังงามอย่างนั้นอย่างนี้  
มีไหม

สามเณร อ้อ ไม่มี

หลวงตา นี่มันเป็นขึ้นด้วยจิตของเณรเองหรือ

สามเณร เป็นด้วยจิตของกระผมเอง แก้ว

หลวงตา นี่ยังไม่เคยปรากฏเป็นความได้ความเสียอะไรขึ้นหรือ ในการภาวนาอย่าง  
นี้ เราว่าอย่างนั้นนะ แก้อีกอีก ๆ ตอบยาก ๆ อยู่ พอแกตอบยาก ๆ เราก็เข้าใจทันทีเพราะ  
เรื่องที่แกเล่าให้ฟังนี้มันบ่งบอกชัดเจนแล้ว เหมือนหนึ่งว่าทนายไ้เลยก็ได้ เป็นแต่เพียงว่า  
เราชอบแขกถามไปเฉย ๆ พอแกอีกอีกแล้วที่นี้เราก็เริ่มอธิบายให้แกฟัง นี่จิตวิธีนี้นะมัน  
พาคนให้เป็นบ้ามาบ้างแล้วนะ ไม่บ้าน้อยก็บ้ามากมีอยู่ในจิตดวงนี้ เฉพาะอย่างยิ่งคือจิตที่  
ส่องแสงสว่างไสว แล้ววิ่งตามความสว่างไสวนี้ ดีไม่ตีมันจะพาวิ่งเข้าป่าเข้ารกโดยไม่รู้ตัวนะ  
เราว่าอย่างนั้น คือเจ้าของไม่รู้ ความสว่างไสวพาไปที่ไหนมันก็ไปทั้งนั้น เราว่าอย่างนี้

แล้วต่อไปนี้ให้เณรระวังอันนี้ให้ดีนะ ถ้าหากว่ายังไม่เป็นอะไร ก็อันนี้ละให้ระวังให้  
ดี ถ้าไม่ระวังเป็นได้เสียได้เข้าป่าเข้ารก กลิ้งโครมคราม ๆ ไปหมดแล้ว เราก็เรียกว่า ธรรม  
พาไปเราก็บอกอย่างนี้ละ คือความสว่างพาไป ทำอะไรมีคนถาม หาอะไร วิ่งตามธรรม  
ธรรมพาไปจะว่าอย่างนั้นนะ เราว่าอย่างนี้ จากนั้นเราก็อธิบายอันไหนที่ถูกต้องก็อธิบายให้  
แกฟัง ส่วนที่ผิดก็เตือนแก สกัดด้วยไม้ให้ออกไปอย่างนั้น ๆ ด้วย พอลงไปแล้วพระองค์  
นั้นก็ทำท่าลงไปด้วยกันนั้นแหละ สักเดี๋ยวกลับมาพระองค์นั้นก็กลับมา ปูบปูบขึ้นมาอีก  
แล้วมาอะไรอีก

(พระองค์นั้น) โอ๊ย อยากมาเล่าเรื่องเณรนี้ให้ท่านอาจารย์ฟัง

หลวงตา มันเป็นอย่างนี้

(พระองค์นั้น) อู๊ย ที่ท่านอาจารย์พูดนั้นเหมือนกันกับชี้หน้าเณรนี้เลย ว่างั้นนะ

หลวงตา ชี้หน้ายังงี้

(พระองค์นั้น) ก็เณรนี้เมื่อเร็ว ๆ นี้ว่างั้นบอกว่าเมื่อเร็ว ๆ นี้ วิ่งเข้าในป่า ป่า  
ลับปะรด เสียงตุ้มตาม ๆ โครมคราม ๆ หมู่เพื่อนนึกว่าเป็นเสียงอะไรตุ้มตาม ๆ หมู่เพื่อน  
วิ่งมา วิ่งหาอะไร (ถามเณร) วิ่งหาธรรม ธรรมพาเข้าป่า โครมคราม ๆ เข้าในป่าลับปะรด

หมู่เพื่อนก็เลยไปจับแขนดึงไว้ อย่าไป ธรรมไหนก็ช่างเถอะ อย่าไป ธรรมอย่างนี้มีแต่ป่า แต่เขาเดี่ยวชนต้นไม้ตายนะ แล้วไปดึงแขนลงมา เณรนี้หาธรรม แล้วท่านอาจารย์พูดทำไม มันถูกต้องเอานักหนา เมื่อสักอาทิตย์หนึ่งนะ เณรนี้วิ่งเข้าป่า วิ่งหาธรรมตามธรรมไปจน หมู่เพื่อนได้มาสกัดเอา แล้วทำไมจึงพูดถูกต้องเอานักหนา เราก็เฉยเสีย

นี่เรื่องอย่างนี้เราคิดถึงเณรนั้น แล้วมันไปไหนแล้วเดี๋ยวนี้ เลยไม่ทราบก็ไม่ได้พบ กันอีกเลยนะ แล้วเราก็ไม่ได้ถามถึงเณรนี้เลย หรือสึกไปแล้วหรือไปยังไงก็ไม่ทราบนะ แต่ เราเอาตั้งแต่เรื่องราวของมันที่เกิดขึ้นจากใจ ถ้าใจมีความสว่างใสอยากจะออกรู้ได้เห็น อะไรต่าง ๆ นานานี้ เพื่อส่วนรวมเอาไว้เลยว่า อย่าด่วนไปยินดีกับมัน มันออกรู้ทางโน้นสติ อยู่กับเรา ให้สติตั้งกับตัวเองย้อนจิตเข้ามาบีบ เรื่องนั้นจะหายไป ให้พากันเข้าใจ อย่าไป เพลินกับมันในเบื้องต้นถ้ายังไม่เข้าใจ

มันอาจจะมีรายใดรายหนึ่งได้ เพราะจริตนิสัยคนเราไม่เหมือนกัน ก็อย่างเณรนั้น เป็นไร วิ่งเข้าป่าสัปดาห์หนึ่ง วิ่งตามแสงสว่าง แสงสว่างมันดวงเท่านั้นมันพาวิ่งเข้าไป วิ่งเข้าไป ด้วยเลย ก็อย่างนั้นแหละมันเป็นได้ เวลาเมื่อครูบาอาจารย์คอยแนะ แล้วเจ้าของก็คอย ปฏิบัติตาม พอได้ผลแล้วที่นี้จิตประเภทนี้ได้ผลมากนะ ผาดโผนโจนทะยาน การพิจารณา อะไรนี้คล่องตัว ๆ ผาดโผนด้วย ได้ผลดีมาก เมื่อมีผู้คอยแนะนำตักเตือนไปเรื่อย ๆ แล้ว เจ้าของก็ปฏิบัติไปเรื่อย ๆ ให้รู้เหตุรู้ผลของมันแล้วก็ใช้ได้ผลดี

นี่เรื่องของการภาวนา เพราะจริตนิสัยของคนเราไม่เหมือนกัน มันขึ้นอยู่กับนิสัย เหมือนกันนะ ใ้เรื่องความบริสุทธิ์เหมือนกันหมด ไม่ว่าพระพุทธเจ้าและสาวกองค์ใดถึง ชั้นบริสุทธิ์ ไม่มีอะไรยิ่งหย่อนกว่ากัน อันนี้ท่านไม่ถามกัน แต่นิสัยवासนาสิกต้นหยาบ ละเอียดนี้ต่างกัน เพราะฉะนั้น พระพุทธเจ้าท่านจึงได้ยกสมณศักดิ์ให้ดีเด่นคนละทิศ ละทาง ก็เพราะนิสัยवासนาไม่เหมือนกัน อันนี้เป็นกึ่งก้าน เช่น ต้นไม้ต้นนี้เป็นต้นไม้ ตะเคียนต้นเดียวกันก็ตาม ชนิดเดียวกันก็ตาม แต่ต้นไม้ต้นนี้กับไม้ตะเคียนต้นนั้น ต้นมันเป็น ต้นไม้ต้นเดียวกันก็ตาม แต่กึ่งก้านของต้นไม้ต้นนั้นจะไม่เหมือนกันเข้าใจไหมละ ถึงจะเป็นต้นไม้ชนิดเดียวกันก็ตาม แต่กึ่งก้านของต้นไม้ต้นนั้นจะไม่เหมือนกัน มีหนามมีบางมีมากมีน้อยต่างกัน ต่างอย่าง นี้ละ

นิสัยवासนาของคนเราก็เหมือนกันอย่างนั้น เวลามันเป็นขึ้นมามันเป็นขึ้นกับ เจ้าของนี่นะ ต้องมีผู้อื่นคอยแนะ พอแนะได้แล้วที่นี้ได้ผลดี ๆ ต่อไปไม่ต้องมีใครแนะ รู้จักวิธีปฏิบัติพร้อมอยู่ในนั้นเสร็จเลย นั่นเป็นอย่างนั้น เราจึงอยากให้บรรดาพี่น้องชาว พุทธเรา ซึ่งได้ถือศาสนาขึ้นเอกจากพระพุทธเจ้าแล้วมาปฏิบัติตนให้เข้าสู่จิตใจ อย่าปล่อย

ใจจนเกินไป อย่าลืมนื้อลืมตัวจนกระทั่งวันตายหาความสุขไม่เจอ ความทุกข์โศกทั้งวัน แต่หาจุดที่ความทุกข์เกิดขึ้นเพราะเหตุไรก็ไม่เจออีกเหมือนกัน ถ้าลงได้หาในใจนี้แล้วจะเจอทั้งสอง ทั้งสุขทั้งทุกข์ ทั้งต้นเหตุของสุขและของทุกข์จะเจอที่ใจ จึงให้พยายามปฏิบัติกันอย่างนี้ นี่ได้ปฏิบัติมาแล้วมันรู้จริง ๆ พอมันรู้ขึ้นมาจะไม่ถามใครเลย ไม่มีอะไรแมนยำกว่าที่รู้ ๆ นี้ นั่น

ตั้งพระพุทธเจ้าตรัสรู้ผางขึ้นมาเท่านั้น ไม่ทรงถามใครเลย สอนโลกทันที บรรดาสาวกทั้งหลายก็เหมือนกัน สอนเต็มภูมิของตัวเองทันทีเลย ไม่ต้องไปทูลถามและไปขอความรู้วิชาจากพระพุทธเจ้ามาสอนโลก โดยที่ความรู้ของตัวเองไม่พอ ต้องไปขอพระพุทธเจ้าอีก ไม่เคยมีในสาวกองค์ใด ท่านรู้ของท่านเต็มภูมิของท่านแล้วท่านสอนของท่านจนกระทั่งวันนิพพาน ไม่ว่าองค์ใดท่านสอนเต็มภูมิของท่าน ๆ ไปเลย อันนี้ไม่ต้องถามใคร เป็นตามนิสสัยวาสนาของใครของเรา ส่วนความบริสุทธิ์นั้นเหมือนกันหมด ไม่ได้แปลกต่างกันอะไรเลย

ให้พากันจำเอานะ ให้ยึดหลักพุทธศาสนาเอาไว้ พุทธศาสนานี้เท่านั้นขึ้นได้เลย เราพิจารณาหมดแล้ว เราหายสงสัยเรื่องศาสนาพระพุทธเจ้าที่ว่า พระพุทธเจ้าตรัสรู้มากี่องค์นี้ ก็เคยพูดให้ฟังแล้วเหมือนเรายืนอยู่ในท่ามกลางน้ำมหาสมุทร มองไปที่ไหนก็เป็นมหาสมุทรแล้วสงสัยน้ำมหาสมุทรที่ไหนกัน เราก็นั่งอยู่ท่ามกลางมหาสมุทร เราก็ไม่สงสัยเรา และไม่สงสัยน้ำมหาสมุทร ความบริสุทธิ์เหมือนกันนี้ของแต่ละองค์ ๆ เท่ากับท่ามกลางมหาวิมุตติมหานิพพาน ตั้งอยู่จุดศูนย์กลางเดียวกัน พอผางขึ้นไปเท่านั้นมันรู้หมดเลยให้ทำใจ มันเป็นอย่างนั้นนะ ไม่ต้องไปถามใครเลย เหมือนเรานั่งอยู่ในท่ามกลางมหาสมุทร มองไปที่ไหนก็เป็นมหาสมุทรหมด สงสัยที่ไหน ที่นี้ความบริสุทธิ์นี้ผางขึ้นไปเป็นอันเดียวกันแล้ว มองไปมันก็เป็นความบริสุทธิ์เหมือนกันหมด แล้วจะถามกันที่ไหน

ที่นี้พระพุทธเจ้ามีมากน้อยเพียงไหนดูเอาน้ำมหาสมุทร ดูน้ำมหาสมุทรเป็นยังไง กว้างแคบขนาดไหน นี้ยิ่งน้อยไปนะน้ำมหาสมุทร ส่วนจิตตวิมุตติที่กลายเป็นธรรมธาตุแล้วนั้น ประมาณไม่ได้เลย นี่ละพระพุทธเจ้าทั้งหลายที่ตรัสรู้ผางขึ้นมาเป็นธรรมธาตุ ๆ ๆ ครอบโลกธาตุ เทียบกับน้ำมหาสมุทร แล้วท่านตรัสรู้มานานเท่าไร ถามอะไร มองปัจุบันนี้มันจำหมด ครอบไปหมดแล้วถามหาอะไร ที่จะมาข้างหน้าก็เหมือนกับฝนตกลงมา ไม่มีเวลาหยุด ตกลงมาเข้าในมหาสมุทร ๆ มหาสมุทรไม่เคยเต็มด้วยน้ำ นี่ธรรมธาตุไม่เคยเต็มด้วยธรรมธาตุด้วยกัน เหมือนกันนั้นแหละ จำอยู่อย่างนั้น

นี่ละเป็นความแท้จริงไม่มีใครจะมาลบล้างได้เลย ธรรมดาหรือว่าธรรมมีอยู่นี้ลบล้างไม่ได้เลย พระพุทธเจ้าตรัสรู้มาก็มาสายเดียวกัน ๆ ที่จะมาตรัสรู้ข้างหน้าท่านก็มาตามสายของท่านไป ไปข้างหน้า มาตามสาย ๆ ไปด้วยกัน เรียกว่า สายของธรรม เป็นศาสนาคุณุโลกคู่สงสาร คือพุทธศาสนาของพระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์อย่างอื่นไม่รับรองไม่แน่ใจ อย่างนี้เราอันเลยจะว่ารับรองหรือไม่รับรองก็แล้วแต่ เรายืนยันในหัวใจของเรา เราไม่สงสัย นั่นละ พระพุทธเจ้าแม่นยำ ในหัวใจเราเองเราก็ไม่สงสัย ว่ายิ่งหย่อนกว่าพระพุทธเจ้าหรือธรรมดาตดวงใดก็ไม่เคยสงสัย นั่น ไม่ยิ่งไม่หย่อน หรือไม่เหยียบย่ำทำลาย ไม่วัตรอย เอาความจริงออกมาพูดกันตามหลักประจักษ์ใจนี้เอง มันก็เป็นอย่างนั้นจะให้ว่ายิ่งไ้ ใครรู้เข้าไปมันก็เหมือนกันหมด แน่ะ รู้ก่อนรู้หลังไม่สำคัญเหมือนกันหมดเลย

นี่ละ ธรรมแท้เป็นอย่างนั้น ถึงที่สุดของจิตดวงนี้ จิตดวงที่ว่าไม่ตาย ๆ เมื่อถึงธรรมดาแล้วเป็นอย่างนี้ ไม่มีคำว่าตาย ท่านจึงเรียกว่า นิพพานเที่ยง คือไม่มีคำว่าตาย ถ้าเวลากิเลสตัวปลิ้นปล้อนหลอกหลวงมันติดอยู่ในจิตนี้ มันก็พาให้จิตดวงนี้ ดวงที่ไม่ตายไปเกิดที่นั่นไปเกิดที่นี่ ให้จิตสูญไม่สูญ มันหากไสเข้าไปด้วยอำนาจแห่งกรรมดี กรรมชั่ว ถ้ากรรมชั่วมันก็ไสลงให้ไปเกิดในสถานที่ไม่พึงหวัง ถ้ากรรมดีก็หนุนขึ้น ๆ หนุนใจดวงนี้เองจิตดวงไม่ตายนี้แหละ หนุนไปหนุนมาก็กัปกัปปี้หนุนอยู่อย่างนี้ตลอดไป เพราะธรรมชาตินี้ไม่เคยตาย เมื่อถึงที่สุดจุดหมายปลายทาง ด้วยบารมีที่สร้างมาแล้วดวงเดียวเท่านั้น ที่นี้นิพพานเที่ยงพูดเลยไม่มีอะไรหนุน ไม่มีอะไรกดขี่ หมดสมมุติทั้งปวงที่เป็นเครื่องส่งเสริม เครื่องกดถ่วงไม่มีแล้ว เรียกว่า นิพพานเที่ยง นี้จำให้ดี

นี่ละที่ว่าจิตไม่ตาย ไม่ตายอย่างนี้เอง ให้มันเห็นอยู่ในหัวใจเจ้าของซี เวลาไม่ตายมันเป็นยังไง มันไปเกิดนั่นเกิดนี้ ที่ว่าตายแล้วเกิด ๆ กับตายแล้วสูญต่างกันยังไง นั่น ตายแล้วสูญนี้ความหมายของกิเลสมันหลอกคน มันไม่ได้สูญ พอตายปีบร่างกายนี้ออกปีบมันก็หมุนไปแล้วนี้ มันสูญที่ไหนมันไปแล้ว ความดี ความชั่ว ไสไปแล้วมันสูญที่ตรงไหน มันไม่ได้สูญจิตดวงนี้ ไปเกิดที่นั่นเกิดที่นี่ ลงนรกอเวจีมีแต่บาปแต่กรรม ไสลงไป ที่นี้ขึ้น สวรรค์ พรหมโลก จนกระทั่งนิพพานก็คือบุญคือกุศลไสเข้าไป จนถึงนิพพานแล้วขาดสะบั้นปั้งเลย กฎ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา เข้าไม่ถึงแล้ว นั่นท่านเรียกว่า นิพพานเที่ยง ก็จิตดวงนี้เอง ดวงไม่สูญดวงไม่ตายนี้ละ

ให้จำเอาไว้ละ หลวงตาตายแล้วจะไม่มีใครพูด หรืออย่าไปเข้าใจว่าหลวงตานี้คุยเอา จะเข้าใจก็เข้าใจเถอะ หลวงตาไม่เข้าใจอะไรว่าตามความเข้าใจอันนี้ เข้าใจใหม่ เราแน่

อย่างนี้ เกิดมาแต่โคตรพ่อโคตรแม่หลงตาบัวไม่เคยได้รู้ได้เห็นธรรมประเภทนี้ เวลามันรู้  
ขึ้นมาเนี่ย จนกระทั่งอดย้อนไป อู๊ย ธรรมประเภทนี้ โคตรพ่อโคตรแม่กูก็ไม่เคยรู้เคยเห็น นี่ก็  
มีข้อแม้อันหนึ่ง เพราะท่านไม่เคยปฏิบัติ ก็เรารู้เราเห็นเราปฏิบัติ นี่มันยอมรับถึงขนาดว่า  
ยังงี้ มันถึงใจใหม่ถึงอุทานออกมา ก็โคตรแซ่เนี่ยเป็นสิ่งที่มันน่าหนัก มีคุณค่ามากยกออกมา  
ยังสู้ธรรมประเภทนี้ไม่ได้ ความหมายว่าอย่างนั้น

นี่ละที่เรายกมา ไม่ได้ยกมาเพื่อเหยียบย่ำทำลาย ยกมาเพื่อเทียบว่าน้ำหนักอันนี้  
เลิศเลอ และมีคุณค่ามากกว่าโคตรของพ่อของแม่ของเรา เข้าใจไหม เอาละวันนี้พูดเท่านี้  
ละ พูดนานไป ๆ เดี่ยวจะไม่มีคำพูดให้พี่น้องทั้งหลายฟัง ต้องไปเรียนอีกละวันหลัง เอาละ  
พอ

วันนี้ก็เทศน์นานอยู่นะ ว่าเทศน์ไม่นานมันก็ไปนานจนได้นั้นละ ทุกวัน นี่ไปวันละ  
๒๐ ๆ กว่านาที บางทีถึง ๓๐ ส่วนมากจะอยู่ ๒๐-๒๕ ระหว่างนี้แหละ บางวันถึง ๔๐ นาทีก็  
มี เวลาพูดอย่างนี้แล้วเขาออกจากโน้นแล้ว เขาก็มาอ่านให้เราฟัง อ่านก็ไม่เห็นได้แก้  
ตรงไหน อ่านเฉย ๆ ไม่ได้แก้ตรงไหนเลย เพราะพูดออกจากความแน่ใจจะไปแก้ตรงไหน  
วะ

ชมการถ่ายทอดสด ธรรมะหลวงตาวันต่อวัน ได้ที่  
[www.luangta.com](http://www.luangta.com) หรือ [www.luangta.or.th](http://www.luangta.or.th)